

Onderwerp:	Verstrekken van een Ort-o-mate uitsluitend bedoeld bij functiebeperking voor het aan- en uittrekken van de elastische kousen.
Samenvatting:	De Ort-o-mate is een hulpmiddel voor het uittrekken van elastische kousen. Verzoekster heeft een indicatie voor therapeutische elastische kniekousen. De vraag is nu of zij ook is aangewezen op de Ort-o-mate voor het uittrekken van elastische kousen. In dit geval moet eerst worden onderzocht of verzoekster - gezien de beschreven functiebeperkingen - redelijkerwijs op het gevraagde hulpmiddel is aangewezen, of dat zij kan volstaan met één of meer eenvoudiger hulpmiddelen. Voor een duur hulpmiddel als de Ort-o-mate moet vervolgens worden onderzocht of verzoekster een indicatie heeft voor thuiszorg die zich uitstrekt tot slechts het aan- en uittrekken van de elastische kousen, of dat deze meer taken omvat. Als de thuiszorg uitsluitend betrekking heeft op het aan- en uittrekken van de kousen, is verzoekster redelijkerwijs aangewezen op verstrekking van één of meer (dure) hulpmiddelen hiervoor. De inzet van de thuiszorg kan dan vervallen. Als de thuiszorg ook komt om te helpen met aan- en uitkleden of met transfers van en naar bed, kan het aan- en uittrekken van elastische kousen daarbij worden 'meegenomen' en is verzoekster niet op het hulpmiddel aangewezen (zie ook RZA 2006, 74).
Soort uitspraak:	AaZ = adviesaanvraag Zvw
Datum:	20 juli 2007
Uitgebracht aan:	SKGZ

Onderstaand de volledige uitspraak.

Toepasselijke polis- en wetsbepalingen

Voor de beoordeling van dit geschil zijn de volgende bepalingen van belang:

Artikel 10.1 van de zorgverzekering bepaalt dat geen aanspraak bestaat op zorg of vergoeding van kosten daarvan indien de verzekerde redelijkerwijs niet naar inhoud en omvang op deze zorg is aangewezen en/of hierbij geen rekening wordt gehouden met de eisen van doelmatigheid en doeltreffendheid.

Artikel 12.1 van de zorgverzekering bepaalt dat de verzekerde aanspraak heeft op zorg in natura zoals omschreven in de verzekeringsvoorwaarden.

Artikel 12.4 van de zorgverzekering bepaalt dat een verzekerde die gebruik maakt van zorgaanbieders met wie de zorgverzekeraar geen overeenkomst heeft gesloten, aanspraak heeft op vergoeding van de kosten van zorg tot ten hoogste 80% van de gemiddelde tarieven voor 2005 zoals overeengekomen tussen de zorgverzekeraar en de betreffende zorgaanbieders. De hieruit voortvloeiende maximale vergoedingen zijn gepubliceerd in het Reglement restitutie.

Artikel 30 van de zorgverzekering verwijst naar de wettelijke Regeling zorgverzekering voor wat betreft de hulpmiddelen waar de verzekerde aanspraak op kan maken.

Artikel 2.6, eerste lid, onder m van de Regeling zorgverzekering vermeldt uitwendige hulpmiddelen te gebruiken bij het langdurig compenseren van het functieverlies van aderen bij het transport van bloed en het functieverlies van lymfevaten bij het transport van lymfe. De nota van toelichting bij dit artikel vermeldt dat door deze functiegerichte omschrijving ook aantrekhulpmiddelen, uittrekhulpmiddelen en hulpmiddelen die zowel voor het aan als voor het uittrekken kunnen worden gebruikt, kunnen worden verstrekt of vergoed.

Artikel 11 van de Zorgverzekeringswet bepaalt voor zover hier van belang, dat de verzekerde krachtens de zorgverzekering recht heeft op prestaties bestaande uit de zorg of overige diensten waaraan hij behoefte heeft.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het College dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd. De medisch adviseur merkt het volgende op.

Situatie verzoekster

Volgens de informatie op het aanvraagformulier kan verzoekster niet zelf haar kousen aan- of uittrekken. Zij kan met haar handen tot haar knieën reiken, maar niet tot haar voeten. Verzoekster heeft een beperkte kniefunctie recht, de handfunctie is normaal. Verzoekster geeft aan een onregelmatige hartslag te hebben en duizelig en benauwd te worden als zij voorover buigt en kracht zet.

Uit de voorliggende informatie blijkt dat verzoekster niet zonder hulp haar therapeutische elastische kousen kan aan- en uitdoen. Er blijkt echter wel enige discrepantie uit de gegevens. Verzoekster geeft aan niet met de handen tot aan de voeten te kunnen reiken, maar zij kan naar eigen zeggen wel zelf haar schoenen en sokken aantrekken.

Verzekerde prestatie

Een *Ort-o-mate* is een hulpmiddel voor het uittrekken van elastische kousen.

Een *Dressbuddy dubbel* (voor eenhandig gebruik) is een hulpmiddel voor het aantrekken van therapeutische elastische kousen.

Een *Easy Caran* is eveneens een aantrekhulpmiddel, namelijk een glijhoes waar overheen de therapeutische elastische kous kan worden aangetrokken.

Gelet op de nota van toelichting bij artikel 2.6, eerste lid, onder m van de Regeling zorgverzekering, kunnen alle genoemde hulpmiddelen worden aangemerkt als een verzekerde prestatie.

Indicatie

Om aanspraak te kunnen maken op het gevraagde dient verzoekster een indicatie hiervoor te hebben. Verzoekster draagt sinds oktober 2006 klasse drie vlakbrei therapeutisch elastische kniekousen met gesloten teen. Volgens de huisarts van verzoekster is sprake van veneuze insufficiëntie, en de elastische kousen zijn inmiddels verstrekt. De indicatie voor hulpmiddelen te gebruiken bij het langdurig compenseren van functieverlies van aderen bij het transport van bloed en het functieverlies van lymfevaten bij het transport van lymfe staat, gezien deze informatie, dan ook niet ter discussie.

Is verzoekster redelijkerwijs aangewezen op het gevraagde?

Nu vaststaat dat de gevraagde hulpmiddelen verzekerde prestaties zijn en verzoekster hier een indicatie voor heeft, dient de vraag beantwoord te worden of verzekerde naar inhoud en omvang redelijkerwijs hierop is aangewezen.

De huisarts van verzoekster heeft op het aanvraagformulier aangegeven dat geen alternatief, goedkoper, vergelijkbaar doelmatig en adequaat hulpmiddel voldoet. Bovendien is aangegeven dat andere hulpmiddelen afvallen vanwege het risico op breken of scheuren van de door verzoekster gedragen type kousen. Verzoekster heeft echter aangegeven op het vragenformulier dat zij wel andere hulpmiddelen heeft geprobeerd en dat deze niet voor haar werken. Niet duidelijk wordt welke hulpmiddelen dit waren, of deze afdoende geprobeerd zijn en of verzoekster bij de reeds uitgeteste hulpmiddelen adequate instructies heeft gekregen. Verweerder dient hier, met inachtneming van de functiebeperkingen van verzoekster, nader onderzoek naar te doen.

Juridische beoordeling

Het College heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering, is het College van oordeel dat verweerder een nader onderzoek dient te verrichten.

Nader onderzoek: functiebeperkingen en eenvoudige(r) hulpmiddelen

Verweerder dient nader te onderzoeken of verzoekster, gezien haar beschreven functiebeperkingen, redelijkerwijs is aangewezen of de gevraagde hulpmiddelen, of kan volstaan met eenvoudige(r) hulpmiddelen. Hierbij dient eveneens in overweging genomen te worden welke andere hulpmiddelen zijn geprobeerd en of verzoekster hier adequate instructies bij heeft ontvangen.

Nader onderzoek: AWBZ

In eerdere adviezen, zoals o.a. gepubliceerd in RZA 2006, 74, heeft het College gesteld dat een (duur) hulpmiddel waarmee een verzekerde zelfstandig kousen kan aan- respectievelijk uittrekken, doelmatig kan zijn, indien verzorgenden de betreffende verzekerde *uitsluitend* bezoeken voor het aan- en uittrekken van de kousen. Met een adequaat aan- en/of uittrek hulpmiddel kan dan de inzet van de thuiszorg vervallen. Bovendien bestaat er op grond van artikel 2, eerste lid van het Besluit Zorgaanspraken AWBZ, geen aanspraak op AWBZ-zorg indien een hulpmiddel bekostigd kan worden in het kader van de Zorgverzekeringswet. Anders is het indien de thuiszorg een verzekerde (ook) bezoekt om te helpen met aan- en/of uitkleden of met transfers van en naar bed. In die gevallen kan het aan- en uittrekken van elastische kousen worden 'meegenomen' en is een verzekerde niet aangewezen op een hulpmiddel voor het aan- en uittrekken van kousen.

Volgens de informatie op het aanvraagformulier woont verzekerde in een aanleunwoning/eigen woning en wordt zij door de thuiszorg geholpen met het aantrekken van de kousen. Hulp bij het aan en uittrekken van therapeutische elastische kousen valt onder de AWBZ-indicatie 'persoonlijke verzorging'. Dit blijkt ook uit een advies van het College, gepubliceerd in RZA 2006, 91. Overigens zijn de normtijden inmiddels anders dan in deze uitspraak genoemd: volgens de vanaf

1 april 2007 geldende beleidsregel Persoonlijke Verzorging zijn de normtijden voor het aan- respectievelijk uittrekken van steunkousen 10 respectievelijk 5 minuten, dus de omvang van deze zorg is klasse 1. Overigens merkt verweerder in zijn schrijven d.d. 21 maart 2007 op dat verzoekster een bredere zorgvraag heeft dan alleen het aan- en uittrekken van kousen.

Verweerder dient nader te onderzoeken of verzoekster een indicatie heeft voor persoonlijke verzorging of verpleging en of deze indicatie zich uitstrekt tot slechts het aan- en uittrekken van de elastische kousen of meer taken omvat. Indien uit het nader onderzoek blijkt dat verzoekster *uitsluitend* door verzorgenden wordt bezocht voor het aan- en uittrekken van de kousen, is zij redelijkerwijs aangewezen op verstrekking van een of meerdere hulpmiddelen hiervoor.

Verstrekking door verweerder

Verweerder merkt in zijn schrijven d.d. 21 maart 2007 op dat in casu “geen sprake is van een op zichzelf staande verstrekking op basis van de regeling hulpmiddelen.” Het College merkt hierover het volgende op.

Een dergelijke regeling hulpmiddelen behoort volgens de voorliggende stukken niet bij de door partijen overeengekomen zorgverzekering. Wellicht bedoelde verweerder te verwijzen naar de Regeling hulpmiddelen 1996. Deze ministeriële regeling maakte tot 1 januari 2006 deel uit van de Ziekenfondswet (oud). Onder het regime van de Zorgverzekeringswet zijn de hulpmiddelen limitatief omschreven in de ministeriële Regeling zorgverzekering en maken middels opneming danwel verwijzing in de zorgverzekering deel uit van de verzekerde prestaties. Nu de functiegerichte omschrijving van artikel 2.6, eerste lid, onder m van de Regeling zorgverzekering de aan- en uittrekhulpmiddelen van elastische kousen tot de verzekerde prestaties rekent, dient verweerder deze, indien verzoekster aanspraak kan maken op de hulpmiddelen, te verstrekken op grond van de met verzoekster afgesloten zorgverzekering.

Zorgverzekering

Met betrekking tot de door partijen afgesloten zorgverzekering merkt het College nog het volgende op. De afgesloten zorgverzekering is blijkens artikel 12.1 een zogenaamde naturapolis. Dit houdt in dat verzoekster de gevraagde hulpmiddelen *in principe* dient te betrekken van een door verweerder gecontracteerde zorgaanbieder. Indien verzoekster er echter voor kiest de hulpmiddelen te betrekken van een niet-gecontracteerde zorgaanbieder, heeft zij krachtens artikel 12.4 van de zorgverzekering recht op vergoeding van ten hoogste 80% van de gemiddelde tarieven zoals deze zijn overeengekomen tussen verweerder en wel door hem gecontracteerde zorgaanbieders. Alvorens verweerder deze maximale vergoeding van 80% moet betalen, dient uiteraard wel middels het hierboven geadviseerde nader onderzoek te zijn vastgesteld dat verzoekster daadwerkelijk aanspraak kan maken op de gevraagde hulpmiddelen.

Indien verzoekster redelijkerwijs is aangewezen op het gevraagde en gelet op het feit dat sprake is van een naturapolis, is verweerder gehouden verzoekster te informeren met welke kousenleverancier een contract is gesloten. Dit vloeit voort uit de zorgplicht van verweerder die is omschreven in artikel 11 van de Zorgverzekeringswet.

Advies van het College

Het College adviseert u verweerder te gelasten nader te onderzoeken of verzoekster redelijkerwijs is aangewezen op verstrekking van de gevraagde hulpmiddelen. Bovendien dient verweerder te onderzoeken of de AWBZ-indicatie van verzoekster zich uitstrekt tot slechts het aan- en uittrekken van de kousen danwel tot andere verzorgende taken.